

कोशी प्रदेश विशेष section C नोट्स

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश)

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) प्रदेश सरकारको वित्तीय व्यवस्थापन, पारदर्शिता, र उत्तरदायित्वलाई सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले तयार गरिएको ऐन हो। यस ऐनको मुख्य उद्देश्य प्रदेश सरकारका वित्तीय संसाधनहरूको प्रभावकारी प्रबन्धन र व्यावसायिकतामा सुधार ल्याउनु हो। यस ऐनले प्रदेश सरकारको स्रोतहरूको प्रयोगमा पारदर्शिता र उत्तरदायित्वको प्रबर्धन गर्छ, जसले सार्वजनिक सेवामा जनताको विश्वास र सरकारको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउँछ।

परिशिष्ट १ (Section 1) - परिभाषा र उद्देश्य

परिशिष्ट १ यस ऐनका प्रमुख उद्देश्य र परिभाषाहरू परिभाषित गर्दछ। यसमा ऐनका आधारभूत उद्देश्यहरू र प्रावधानहरूको स्पष्ट व्याख्या प्रस्तुत गरिएको छ। यस खण्डको मुख्य बुँदाहरू यसप्रकार छन्:

मुख्य उद्देश्यहरू:

1. वित्तीय प्रबन्धनको पारदर्शिता:

- प्रदेश सरकारको सबै आर्थिक गतिविधिहरू पारदर्शी ढंगले चलाउनका लागि कानून बनाइन्छ, जसले नागरिकहरूलाई राज्यको वित्तीय गतिविधिको बारेमा जानकारी दिन्छ र विश्वासको वातावरण सिर्जना गर्छ।

2. सार्वजनिक स्रोतहरूको सही प्रयोग:

- प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरूको वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउनु र फण्डको सही वितरण सुनिश्चित गर्नु। यसले प्रदेश सरकारलाई आफ्नो स्रोतहरूलाई सक्षम र प्रभावकारी ढंगले व्यवस्थापन गर्नमा मद्दत पुर्याउँछ।

3. आर्थिक साक्षरता र नागरिक सहभागिता:

- प्रदेश सरकारले आर्थिक प्रक्रिया र निर्णयमा नागरिकको सहभागिता बढाउनका लागि विधायिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकासँग सहकार्य गर्दै नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा समावेशीकरणको प्रवृत्ति विकास गर्न चाहन्छ।

मुख्य परिभाषाहरू:

- **वित्तीय उत्तरदायित्व:** प्रदेश सरकारका निकायहरूको कार्यप्रणालीमा वित्तीय निर्णयहरूको सही निगरानी र मूल्याङ्कन सुनिश्चित गर्नु।
- **सार्वजनिक स्रोत:** राज्यबाट सञ्चालित वित्तीय फण्ड र सम्पत्ति।
- **लेखा परीक्षण:** सरकारी निकायहरूको वित्तीय लेनदेन र खर्चहरूको निगरानी र मूल्याङ्कन प्रक्रिया।

परिशिष्ट ६ (Section 6) - वित्तीय प्रबन्धन र उत्तरदायित्व

परिशिष्ट ६ मा प्रदेश सरकारका निकायहरूको वित्तीय प्रबन्धन र उत्तरदायित्वको व्यवस्थापनका लागि महत्वपूर्ण प्रावधानहरू रहेका छन्। यस खण्डमा वित्तीय प्रबन्धनको सही तरीका र त्यसको निरीक्षणको प्रक्रियालाई स्पष्ट गरिएको छ। यस खण्डका मुख्य बुँदाहरू निम्नानुसार छन्:

१. वित्तीय लेखा प्रणाली:

- प्रदेश सरकारले सबै आर्थिक गतिविधिहरूको लेखा रेकर्ड राख्नका लागि एक व्यवस्थित लेखा प्रणाली लागू गर्नेछ। यसले सार्वजनिक स्रोतको प्रयोगलाई प्रामाणिक र पारदर्शी बनाउँछ।
- वित्तीय गतिविधिहरूको लेखा परीक्षण गर्दा कुनै प्रकारको अपव्यय, अनियमितता, वा भ्रष्टाचारको संभावनालाई न्यूनतम बनाउन यो प्रणाली महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ।

२. आय र व्ययको प्रबन्धन:

- प्रदेश सरकारका प्रत्येक विभागलाई आय र खर्चको स्पष्ट प्रबन्धन गर्नु अनिवार्य छ। विभागहरूले आफ्ना बजेट र खर्चहरूको निगरानी र मूल्याङ्कन गर्नका लागि प्रक्रिया विकास गर्नुपर्छ।
- आयको मुख्य स्रोतहरूमा राज्यको आन्तरिक कर प्रणाली, बाह्य अनुदान, र अन्य वित्तीय स्रोतहरू समावेश छन्, जबकि खर्चहरूमा सरकारका विभिन्न योजनाहरू, परियोजनाहरू, र कार्यक्रमहरूको वित्तीय व्यवस्थापन समावेश छ।

३. सार्वजनिक लेखा परीक्षण:

- प्रदेश सरकारले सार्वजनिक खर्चहरूको सही मूल्याङ्कन र लेखा परीक्षणको प्रक्रिया लागू गर्नेछ। लेखा परीक्षणले सरकारी निकायहरूको वित्तीय गतिविधि जाँचका लागि अनुगमन गर्न मद्दत पुर्याउँछ। यसमा खर्च, आय, र सार्वजनिक निकायहरूको वित्तीय निर्णयहरूको साँचो चित्र प्रस्तुत गर्ने उद्देश्य हुन्छ।
- लेखा परीक्षणको परिणामपछि अनियमितताहरू र त्रुटिहरू पत्ता लागेमा, त्यसको सुधार गर्नका लागि ठोस कदम चालिन्छ।

४. वित्तीय उत्तरदायित्व र निगरानी:

- प्रत्येक विभाग र कर्मचारीलाई वित्तीय निर्णयहरूको उत्तरदायित्व तोकिन्छ। यसले यस ऐनलाई प्रभावकारी बनाउँछ र सार्वजनिक स्रोतहरूको अनुपयोग र भ्रष्टाचारको संभावना कम गर्छ।
- यदि कुनै विभाग वा कर्मचारीले वित्तीय निर्णयमा अनियमितता गरेको पाइएमा, त्यस्ता कर्मचारी वा निकायसँग कठोर कदमहरू चालिन्छ।

५. बजेट प्रबन्धन र अनुदान वितरण:

- प्रदेश सरकारले बजेटको सटीक प्रबन्धन र अनुदानको उचित वितरणमा ध्यान दिन्छ। सबै विभाग र निकायहरूलाई बजेट विनियोजन र त्यसको प्रयोगमा पारदर्शिता राख्नका लागि नियमित निगरानी र रिपोर्टिङ प्रक्रिया अपनाउन निर्देशन दिइन्छ।
- अनुदान प्राप्त गर्ने परियोजनाहरू र कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सरकारी निकायहरूले लगानीको सही प्रयोग सुनिश्चित गर्नका लागि अनुगमन प्रक्रिया लागू गर्दछ।

६. नीति र योजना निर्माणमा समावेशीकरण:

- प्रदेश सरकारले नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा नागरिकको सक्रिय सहभागिता र सुझावहरूको समावेशीकरण सुनिश्चित गर्दछ। यसका लागि नागरिकहरूको राय र सुझाव सङ्कलन गर्ने मञ्चहरूको व्यवस्था गरिएको छ, जसले सार्वजनिक योजनाहरूलाई जनमुखी बनाउँछ।

७. आन्तरिक र बाह्य अनुगमन:

- प्रदेश सरकारका कार्यहरूको निरीक्षण गर्ने लागि आन्तरिक र बाह्य अनुगमनका मापदण्डहरू बनाइन्छ। आन्तरिक अनुगमन भनेको सरकारी निकायका आन्तरिक निकायहरूको निगरानी हो, जबकि बाह्य अनुगमन भनेको सरकारको बाह्य निकायहरूको निगरानी हो। यसले सरकारको कार्यप्रणालीमा सुधार ल्याउँछ र पारदर्शिता बढाउँछ।

सारांश:

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) को परिशिष्ट १ र ६ वित्तीय प्रशासनमा सुधार र पारदर्शिता ल्याउनका लागि महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछन्। यस ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनले सरकारी वित्तीय स्रोतहरूको उपयोगमा पारदर्शिता र उत्तरदायित्वलाई सुनिश्चित गर्नेछ, जसले प्रदेश सरकारको कार्यसम्पादनमा सुधार र समृद्धि

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश) अन्तर्गत परिशिष्ट १ र ६ मा थप महत्वपूर्ण प्रावधानहरू छन् जसले वित्तीय प्रबन्धन र पारदर्शिता कायम राख्नका लागि सुनिश्चित प्रक्रियाहरू र संरचनाहरू तयार गरेका छन्। यस ऐनको उद्देश्य केवल प्रदेश सरकारका वित्तीय निकायहरूको निगरानी गर्न मात्र होइन, यसले दीर्घकालीन वित्तीय प्रबन्धनको सुधारको लागि एक स्थिर र स्पष्ट संरचना बनाउँछ।

१. सरकारी निकायहरूको उत्तरदायित्व र पारदर्शिता:

परिशिष्ट ६ मा प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरूको उत्तरदायित्व र पारदर्शिता कायम राख्नका लागि द्रुत निगरानी र प्रभावकारी नियन्त्रणको उपायहरू छन्। यस्ता प्रावधानहरूले सार्वजनिक स्रोतहरूको अनुपयोग र दुरुपयोगको संभावना कम गर्न मद्दत पुर्याउँछन्।

वित्तीय रिपोर्टिङ र निगरानी:

- वित्तीय रिपोर्टिङ प्रक्रिया प्रत्येक सरकारी निकायको कार्यप्रणालीको पारदर्शिता र समग्र आर्थिक स्वास्थ्यको सुनिश्चितता गर्न महत्त्वपूर्ण छ। यस ऐनले सुनिश्चित गरेको छ कि सबै विभागहरूले आफ्नो वित्तीय स्थितिको नियमित रिपोर्ट तयार गर्नु पर्नेछ, जसमा आय र खर्चको विवरण उपलब्ध गराइन्छ।
- यसका लागि सरकारका प्रत्येक विभाग र निकायहरूले आफ्नो वार्षिक वित्तीय रिपोर्ट तयार गर्ने र यसलाई आम जनता र अन्य सम्बन्धित निकायलाई उपलब्ध गराउने प्रक्रिया अनिवार्य छ।

आर्थिक अनुशासन र दंडः

- ऐनले स्पष्ट प्रावधान राख्छ कि यदि कुनै निकाय वा कर्मचारीले निर्धारित वित्तीय प्रबन्धन प्रक्रिया उल्लङ्घन गरे भने, त्यस्ता निकाय र कर्मचारीलाई दण्डित गर्ने प्रक्रिया तयार गरिएको छ। यसले अनियमितता र भ्रष्टाचारको जोखिम कम गर्छ।
- दंडको प्रक्रिया गर्दा, अदालत, अनुगमन समिति, र अन्य कानूनी निकायहरूको सहकार्यमा वित्तीय अपराधको जांच र कारबाही सुनिश्चित गरिन्छ।

२. सार्वजनिक अनुदान र अनुदान वितरणः

परिशिष्ट ६ मा सरकारी अनुदान र बजेटको वितरणका लागि आवश्यक प्रक्रिया र मापदण्डहरू विस्तृत रूपमा व्याख्या गरिएको छ। यसका माध्यमबाट प्रदेश सरकारका अनुदानहरूको उचित र न्यायपूर्ण वितरण र प्रयोग सुनिश्चित गर्नका लागि संरचना तयार गरिएको छ।

वित्तीय अनुदान र निर्णयः

- प्रदेश सरकारलाई विभिन्न योजनाहरू र परियोजनाहरूका लागि अनुदान स्वीकृत गर्दा, यस ऐनले अनुदान वितरणको प्रक्रिया पारदर्शी र मापदण्ड आधारित बनाएको छ। अनुदान वितरणको प्रक्रिया प्रतिस्पर्धात्मक र सही हुनेछ जसले धनको दुरुपयोग रोक्नेछ।
- अनुदान प्राप्त गर्ने कार्यक्रम र परियोजनाहरूलाई प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयन गर्नका लागि विशेष निगरानी र समीक्षा समिति बनाइन्छ।

३. अनुगमन र नियन्त्रणः

प्रदेश सरकारका वित्तीय निर्णयहरूलाई निरंतर अनुगमन गर्नका लागि विभिन्न विभागहरूको निगरानी र समीक्षा प्रक्रिया परिशिष्ट ६ मा स्पष्ट गरिएको छ। यसले फण्डको प्रयोगमा सुधार ल्याउनका लागि प्रत्येक सार्वजनिक निकायमा प्रभावकारी नियन्त्रण मापदण्डहरू लागू गर्न मद्दत पुर्याउँछ।

प्रभावकारी अनुगमन उपकरणः

- **सार्वजनिक लेखा आयोग** र **अर्थ मन्त्रालय** जस्ता निकायहरूले अनुगमनको प्रक्रिया लागू गर्नका लागि जिम्मेवारी लिन्छन्। यसले सबै वित्तीय गतिविधिहरूको नियमन गर्ने प्रणालीमा सुधार ल्याउँछ।

समीक्षा र अनुगमन समिति:

- प्रदेश सरकारले परियोजनाहरू र योजनाहरूको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्नका लागि विशेष अनुगमन समितिहरू स्थापना गर्नेछ। यी समितिहरू प्रायः बाह्य विशेषज्ञहरू र जनताको प्रतिनिधिहरूसँग मिलेर काम गर्नेछन्, जसले सार्वजनिक योजनाहरूको कार्यान्वयन र प्रभावमा निगरानी राख्नेछन्।

४. वित्तीय पारदर्शिता र भ्रष्टाचारको रोकथाम:

परिशिष्ट ६ ले प्रदेश सरकारका वित्तीय गतिविधिहरूमा पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नका लागि विशेष प्रावधान राखेको छ। यसका मुख्य उद्देश्यहरूलाई यदि सही ढंगले कार्यान्वयन गरिन्छ भने, भ्रष्टाचार र अनियमिततामा कमी आउनेछ।

सार्वजनिक सूचना प्रणाली:

- प्रदेश सरकारले **सार्वजनिक सूचना प्रणाली** तयार गर्नेछ जसले सरकारका सबै वित्तीय निर्णय र गतिविधिहरूको बारेमा सूचना उपलब्ध गराउनेछ। यसका माध्यमबाट नागरिकलाई आफ्नो कर र सरकारी खर्चको व्यवस्थामा सक्रिय रूपमा संलग्न गराइनेछ।

सामाजिक अनुगमन:

- नागरिक र संघ संस्थाहरूको सहभागिता बढाउनका लागि एक **सामाजिक अनुगमन** प्रणाली लागू गरिनेछ जसले प्रदेश सरकारका निर्णय र योजनाहरूको कार्यान्वयन र खर्चको निगरानी गर्नेछ।

५. लेखा परीक्षण र आपत्ति समाधान प्रक्रिया:

परिशिष्ट ६ मा लेखा परीक्षणको प्रक्रिया र आपत्ति समाधानका लागि पनि प्रावधान राखिएका छन्। यसले सरकारका वित्तीय गतिविधिहरूको शुद्धता र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नका लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ।

लेखा परीक्षण:

- प्रदेश सरकारले **लेखा परीक्षण** गर्नका लागि एक प्रभावकारी प्रणाली तयार गर्छ जसले सरकारी फण्डको प्रयोगमा पारदर्शिता सुनिश्चित गर्दछ। लेखा परीक्षणको प्रक्रिया बाह्य अडिटसँग सहकार्यमा गरिनेछ र यदि कुनै प्रकारको अनियमितता भेटिएमा त्यसको समाधानको लागि विधि तयार गरिनेछ।

1. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ (कोशी प्रदेश)

1. **प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को उद्देश्य के हो?**
 - A) वित्तीय पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्नु

- B) सरकारी कर्मचारीको भत्ता व्यवस्थापन
- C) नागरिक अधिकारको रक्षा गर्नु
- D) सरकारी भूमि व्यवस्थापन

Answer: A) वित्तीय पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्नु

2. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को मुख्य उद्देश्य के हो?

- A) सरकारी निकायहरूको लेखा परीक्षण
- B) सरकारी अनुदानको उचित वितरण
- C) नागरिक अधिकारको संरक्षण
- D) वित्तीय स्रोतहरूको गलत प्रयोगको रोकथाम

Answer: D) वित्तीय स्रोतहरूको गलत प्रयोगको रोकथाम

3. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐनको प्रभावकारी कार्यान्वयनले के सुनिश्चित गर्छ?

- A) सरकारी कर्मचारीहरूको बढुवा
- B) सार्वजनिक स्रोतहरूको प्रभावकारी प्रयोग
- C) नागरिकका अधिकारको उल्लंघन
- D) सरकारी योजनाहरूको असफलता

Answer: B) सार्वजनिक स्रोतहरूको प्रभावकारी प्रयोग

4. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐनमा लेखा परीक्षणको जिम्मेवारी कुन निकायले लिन्छ?

- A) अर्थ मन्त्रालय
- B) सार्वजनिक लेखा आयोग
- C) प्रदेश संसद

- D) स्थानीय तह

Answer: B) सार्वजनिक लेखा आयोग

5. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ को परिशिष्ट ६ मा के समावेश छ?

- A) अनुदान वितरण प्रक्रिया
- B) राज्यको कर नीति
- C) सरकारी कर्मचारीको प्रशिक्षण
- D) भूमि सुधार नीति

Answer: A) अनुदान वितरण प्रक्रिया

2. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ (कोशी प्रदेश)

6. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को उद्देश्य के हो?

- A) लोक सेवा आयोगका कर्मचारीको सेवा शर्त तय गर्नु
- B) प्रदेश सरकारको योजनामा अनियमितता रोक्नु
- C) लोक सेवा आयोगको संरचना र कार्य व्यवस्थापन
- D) लोक सेवाका कर्मचारीलाई रोजगार दिनु

Answer: C) लोक सेवा आयोगको संरचना र कार्य व्यवस्थापन

7. प्रदेश लोक सेवा आयोगले के गर्छ?

- A) सरकारी कर्मचारीको भत्ता निर्धारण
- B) लोक सेवामा कर्मचारी चयन र भर्ती प्रक्रिया सञ्चालन
- C) सरकारी योजनाहरूको अनुगमन

- D) सार्वजनिक सेवामा कर्मचारिको पारिश्रमिक निर्धारण

Answer: B) लोक सेवामा कर्मचारी चयन र भर्ती प्रक्रिया सञ्चालन

8. प्रदेश लोक सेवा आयोगको अध्यक्षको नियुक्ति को द्वारा गरिन्छ?

- A) प्रदेश सरकार
- B) प्रदेश संसद
- C) राज्य प्रमुख
- D) केन्द्र सरकार

Answer: B) प्रदेश संसद

9. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनको अनुसार, आयोगको कार्यकाल कति वर्षको लागि निर्धारण गरिएको छ?

- A) 3 वर्ष
- B) 5 वर्ष
- C) 7 वर्ष
- D) 10 वर्ष

Answer: B) 5 वर्ष

10. प्रदेश लोक सेवा आयोगमा कर्मचारीहरूको चयन प्रक्रिया कस्तो हुन्छ?

- A) सीधा नियुक्ति
- B) परीक्षा र अन्तरवार्ता
- C) बृद्धिका आधारमा
- D) सिफारिसबाट

Answer: B) परीक्षा र अन्तरवार्ता

3. वित्तीय प्रबन्धन

11. प्रदेश सरकारका वित्तीय प्रबन्धनको मुख्य आधार के हो?

- A) बजेट निर्माण र अनुपालन
- B) सामाजिक सुरक्षा योजना
- C) विदेश नीतिहरू
- D) कृषिमा लगानी

Answer: A) बजेट निर्माण र अनुपालन

12. वित्तीय लेखा प्रणाली कुन निकाय द्वारा सञ्चालन गरिन्छ?

- A) अर्थ मन्त्रालय
- B) सार्वजनिक लेखा आयोग
- C) प्रदेश सरकार
- D) लोक सेवा आयोग

Answer: A) अर्थ मन्त्रालय

13. प्रदेश सरकारको लेखा परीक्षणको कार्य कोले गर्छ?

- A) प्रदेश सरकार
- B) सार्वजनिक लेखा आयोग
- C) प्रदेश संसद
- D) सरकारी अडिट समितिहरू

Answer: B) सार्वजनिक लेखा आयोग

14. प्रदेश सरकारका अनुदानहरूको वितरण कसरी निर्धारण गरिन्छ?

- A) नागरिकको अनुरोधबाट
- B) विभागीय अनुगमनबाट
- C) विधायिका द्वारा
- D) बजेट र नीति निर्णयबाट

Answer: D) बजेट र नीति निर्णयबाट

15. प्रदेश सरकारले आर्थिक अनुगमनको लागि के प्रयोग गर्दछ?

- A) लेखा परीक्षण
- B) सामाजिक अनुगमन
- C) सार्वजनिक रिपोर्टिङ
- D) सबै उपर्युक्त

Answer: D) सबै उपर्युक्त

4. अनुगमन र नियन्त्रण

16. प्रदेश सरकारको वित्तीय गतिविधिहरूको अनुगमन कसरी गरिन्छ?

- A) आन्तरिक अनुगमन समिति द्वारा
- B) बाह्य अनुगमन समिति द्वारा
- C) लेखा परीक्षण द्वारा
- D) सबैको सहकार्यमा

Answer: D) सबैको सहकार्यमा

17. कसरी अनुगमन प्रक्रियामा पारदर्शिता सुनिश्चित गरिन्छ?

- A) सार्वजनिक सूचना प्रणाली
- B) अनुगमन समितिको गठन
- C) नागरिकको सक्रिय सहभागिता
- D) सबै उपर्युक्त

Answer: D) सबै उपर्युक्त

18. वित्तीय लेखा परीक्षणको क्रममा अनियमितता फेला परेमा के गरिन्छ?

- A) सुधारात्मक कदम चालिन्छ
- B) अनुगमन समिति गठन गरिन्छ
- C) कानूनी कारवाही हुन्छ
- D) सबै उपर्युक्त

Answer: D) सबै उपर्युक्त

19. प्रदेश सरकारका विभागहरूलाई के अनिवार्य हुन्छ?

- A) वित्तीय रिपोर्टिङ
- B) बृद्धिका आधारमा कर्मचारी चयन
- C) कर्मचारीको सेवा शर्त निर्धारण
- D) योजनाहरूको अनुगमन

Answer: A) वित्तीय रिपोर्टिङ

20. प्रदेश सरकारका अनुदानहरूका लागि कस्तो प्रक्रिया अनुसरण गरिन्छ?

- A) प्रतिस्पर्धात्मक प्रक्रिया

- B) सिफारिसको आधारमा
- C) अनुशासनात्मक प्रक्रिया
- D) यथासम्भव अनुमोदन

Answer: A) प्रतिस्पर्धात्मक प्रक्रिया

5. वित्तीय निर्णय

21. प्रदेश सरकारको वित्तीय निर्णयको उत्तरदायित्व कोलाई हुन्छ?

- A) अर्थ मन्त्रालय
- B) सार्वजनिक लेखा आयोग
- C) प्रदेश प्रमुख
- D) विभागीय प्रमुख

Answer: D) विभागीय प्रमुख

22. प्रदेश सरकारका वित्तीय निर्णयमा अनियमितता पाएमा के हुनेछ?

- A) सुधारात्मक कदम चालिनेछ
- B) दण्डात्मक कारवाही हुनेछ
- C) अनुगमन बढाइनेछ
- D) कुनै कदम उठाइनेछैन

Answer: B) दण्डात्मक कारवाही हुनेछ

23. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐनले के सुनिश्चित गर्छ?

- A) वित्तीय पारदर्शिता र उत्तरदायित्व

- B) सरकारी कर्मचारीको चयन प्रक्रिया
- C) स्वास्थ्य सेवाको विस्तार
- D) भूमि सुधार

Answer: A) वित्तीय पारदर्शिता र उत्तरदायित्व

24. प्रदेश लोक सेवा आयोगको दायित्व के हो?

- A) कर्मचारी चयन प्रक्रिया संचालन
- B) सार्वजनिक सेवामा कर्मचारीहरूको भत्ता बढाउनु
- C) अनुदान वितरण
- D) कर्जा व्यवस्थापन

Answer: A) कर्मचारी चयन प्रक्रिया संचालन

25. प्रदेश सरकारको अनुगमनमा नागरिकको भूमिका के हो?

- A) अनुगमन समितिमा सामेल हुनु
- B) सूचना प्राप्त गर्नु
- C) पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नु
- D) सबै उपर्युक्त

Answer: D) सबै उपर्युक्त

6. अन्य महत्वपूर्ण प्रश्नहरू

26. प्रदेश आर्थिक कार्यविधि र वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७८ मा निर्धारित बजेट प्रणाली के हो?

- A) एकल निकाय प्रणाली

- B) बहुस्तरीय प्रणाली
- C) एकीकृत बजेट प्रणाली
- D) प्रशासकीय बजेट प्रणाली

Answer: B) बहुस्तरीय प्रणाली

27. प्रदेश लोक सेवा आयोगको समग्र कार्य क्षेत्र कुन क्षेत्रलाई समेट्छ?

- A) कर्मचारी चयन र भर्ती
- B) कर्मचारी प्रशिक्षण
- C) सरकारी योजनाहरूको अनुगमन
- D) कर्मचारी सेवा सुरक्षा

Answer: A) कर्मचारी चयन र भर्ती

28.